

УДК 164.053:355.292.3 (043.2)

Моруга О.А.

Національний авіаційний університет, Київ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ: СТАТИ УЧАСНИКОМ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

Сьогодні словосполучення «прийняття рішень» вживається особливо часто. Зважаючи на останні події в нашій країні ми все частіше чуємо «нами було прийняте рішення», але які механізми стоять, за здавалось таким простим висловом. Не менш цікавим є фактор умов, за яких відбувається процес прийняття рішень. У звичайних для нас умовах діяльності ми спокійно приймаємо різні рішення і не задумуємось над тим, що впливає на те чи інше наше рішення. А як щодо критичних умов? Військові, ось чие рішення може стати рятівним, або фатальним. Психологічний механізм прийняття рішень – це загальний принцип розвитку. Процес прийняття рішень складний і багатосторонній. Він вміщує цілий ряд стадій і операцій. У науковій літературі зустрічається як розширене, так і вузьке розуміння процесу прийняття рішень. Розширене розуміння охоплює не тільки процес прийняття рішень, але і його виконання та контроль результатів його реалізації. У вузькому розумінні прийняття рішення – це процес, який починається з констатації виникнення проблеми та завершується вибором дії, що спрямована на її усунення (Кулініч.І.О).

Саме тому нами було проведено дослідження серед військових, які безпосередньо брали участь у військових діях. Ми з'ясували питання чинників, які спонукали звичайних людей прийняти рішення щодо участі в АТО. На початковому етапі нашого дослідження була розроблена анкета, в якій були питання щодо визначення різних чинників як соціальних, так і психологічних, та був використаний опитувальник Корнілової Т.В. «Мельбурнський опитувальник прийняття рішень: російськомовна адаптація». Вибірка складала 24 респондента.

Отримані дані засвідчили наступне. За анкетуванням з'ясувалося, що основними соціальними чинниками були повістка та почуття громадянського обов'язку. Це зрозуміло, оскільки сьогодні особливо активно відбувається інформаційна пропаганда на рахунок військової заборгованості. Така активна позиція мас-медіа могла вплинути на процес прийняття рішення. За результатами опитувальника Корнілової Т.В. було з'ясовано, що більшість досліджуваних схильні приймати рішення обдумано, тобто зважаючи всі можливі «за» й «проти». У той же час у досліджуваних був досить високий рівень відповідальності, що свідчить про уже складену особистісну якість. Наступний чинник, який ми визначили, це досить швидке та імпульсивне прийняття рішення, що засвідчить про їх рішучість, притаманну військовим.

Отже, до процесу прийняття рішення залучено багато чинників, однак найбільш вагомими є соціальні чинники, такі як мас-медіа та громадянський обов'язок. Не менш важливими є особистісні характеристики, адже для швидкого та правильного прийняття рішення потрібно вміти це робити швидко та якісно.

Науковий керівник: Помиткіна Л.В., д-р психол. наук, професор